

ENERGETIKA V EU

▮ energetická politika Evropské unie

AKČNÍ PLÁN EVROPSKÉ RADY PRO ENERGETIKU

▮ zprávy v rámci Skupiny ČEZ

ČR BOJUJE, ABY SE JADERNÉ FÓRUM PRAVIDELNĚ SCHÁZELO V PRAZE

▮ o čem se mluví

ENERGETICKÉ SDRUŽENÍ EURELECTRIC

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

2/2007

EVROPSKÁ UNIE SLAVÍ PADESÁTÉ NAROZENINY: PŮL STOLETÍ OD PODPISU ŘÍMSKÝCH SMLUV

25. března oslavila Evropská unie 50. narozeniny. Římskými smlouvami podepsanými v březnu 1957 bylo založeno Evropské hospodářské společenství a Evropské společenství pro atomovou energii. Tato dvě Společenství tak doplnila již od roku 1951 existující třetí společenství, Evropské společenství uhlí a oceli. Jestliže prvotním impulsem ke vzniku Evropských společenství byl zájem ukončit časté války a snaha o hospodářskou spolupráci mezi členskými státy, od té doby se hodně změnilo... V žádné jiné části světa svrchované státy nesloučily svou svrchovanost do takové míry a v tolika oblastech, které mají pro jejich občany zásadní význam. Evropská unie vytvořila jednotnou měnu a dynamický jednotný trh, na němž se volně pohybují lidé, služby, zboží a kapitál. Původní Římské smlouvy byly několikrát změněny, evropská integrace se stále prohlubuje. Kromě toho se Evropská unie snaží, aby díky sociálnímu pokroku a spravedlivé hospodářské soutěži mělo z tohoto jednotného trhu prospěch co nejvíce lidí. V posledních letech jsme byli svědky nových diskuzí o budoucnosti Evropy. V říjnu roku 2004 byl přijat text Smlouvy o Ústavě pro Evropu. „Ústava“, kterou již schválilo deset člen-

ských států, byla však občany Francie a Nizozemí zamítnuta. Po negativním výsledku referend přijala Evropská Rada Prohlášení o ratifikaci Smlouvy o Ústavě pro Evropu, ve kterém hlavy států a vlád vyzvaly k období reflexe, kterého by všechny země měly využít pro širokou diskuzi. Ukazuje se, že občané Unie jsou přesvědčeni, že činnost Evropské unie má podstatný význam a spojují s ní velká očekávání, nicméně o vlastním fungování Evropské unie nemají příliš informací. Jako pozitivní aspekty evropské integrace občané vnímají činnost Unie například v oblastech energetiky, životního prostředí a například bezpečnosti potravin. Další rozšiřování pravomocí Evropské unie na úkor členských států je však vnímáno spíše negativně. Jak bude tedy vypadat příštích padesát let Evropské unie tedy v současné době zůstává velkou neznámou... Je ale jisté, že energetika patří mezi oblasti, které jsou středem pozornosti, a zcela jistě bude jedním z témat v budoucnu. O tom, co se v březnu v sektoru energetiky stalo a jak bude vypadat nová evropská energetická politika v návaznosti na zasedání Evropské rady, Vám přinášíme nové informace v 2. čísle našeho bulletinu.

Vaše sekce evropská agenda (SEA)

OBSAH

energetická politika Evropské unie

AKČNÍ PLÁN EVROPSKÉ RADY PRO ENERGETIKU

TŘETÍ ZPRÁVA SKUPINY NA VYSOKÉ ÚROVNI

FLORENTSKÉ FÓRUM – SKUPINA PRO TRANSPARENTNOST

právní předpisy EU, rozhodnutí, doporučení a jiné právní dokumenty institucí EU

DOZOR KOMISE NAD DODRŽOVÁNÍM PRAVIDEL HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ŽALOBY NA NÁHRADU ŠKODY ZPŮSOBENÉ ZNEUŽÍVÁNÍM DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ

MONITOROVÁNÍ RADIOAKTIVITY V ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ PODLE ČLÁNKU 35 SMLOUVY O EURATOM

zprávy v rámci Skupiny ČEZ

ČR BOJUJE, ABY SE JADERNÉ FÓRUM PRAVIDELNĚ SCHÁZELO V PRAZE

energetika v Evropě a ve světě

ENERG. BUSINESS JE VŮČI ŠANCÍM NA GLOBÁLNÍ SNÍŽENÍ EMISÍ REZERVOVANÝ

IAEA HLÁSÍ POKROK V JEDNÁNÍCH SE SEVERNÍ KOREOU

MINISTERSTVO ENERGETIKY USA POŽADUJE VÍCE PROSTŘEDKŮ NA ENERG. OPATŘENÍ

kalendář událostí v oblasti energetiky

o čem se mluví

ENERGETICKÉ SDRUŽENÍ EURELECTRIC

evropské zajímavosti a zprávy

ČEZ, a.s.

sekce evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53 eu@cez.cz

Vladivoj Řezník | ředitel sekce evropská agenda | +420 211042 228 | vladivoj.reznik@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz

Eva Svitáková | +420 211 042 607 | eva.svitakova@cez.cz

AKČNÍ PLÁN EVROPSKÉ RADY PRO ENERGETIKU

Ve dnech 8. a 9. března tohoto roku se konalo zasedání Evropské rady pod předsednictvím Německa, zasedání, které bylo mnohými nazýváno jako „zelený summit“ z důvodu projednávání hrozby změny klimatu a reakcí na ni.

Z hlediska energetiky přijala Evropská rada v příloze ke svým závěrům Akční plán pro energetiku, základ pro budoucí evropskou energetickou politiku. Tento plán definuje základní cíle evropské politiky, ukládá Komisi vypracování návrhů nových opatření a reaguje na stávající výzvy v oblasti energetiky. Jeho platnost je omezena na dva roky, takže vypracování příštího akčního plánu bude úkolem českého předsednictví v Evropské radě v roce 2009. Obecně lze tento

akční plán považovat za všestranný kompromis mezi členskými státy, jejichž názory se před summitem lišily zejména, pokud jde o závaznost podílu obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě v Evropské unii, využívání jaderné energie a strukturální změny v rámci vertikálně integrovaných společností (vlastnický unbundling). V oblasti vlastnického oddělení přenosových a distribučních sítí od výroby si Komise zatím neprosadila svůj návrh zejména

díky nesouhlasnému postoji Francie, Německa, Lucemburska a České republiky. Cílem v této oblasti se proto stal pouze účinný unbundling s tím, že má být zajištěno včasné a úplné provedení litery i ducha stávajících právních předpisů. Pokud jde o využívání obnovitelných zdrojů energie Evropská rada stanovila závazný cíl 20 % podílu energie z obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie v Evropské unii do roku 2020, jakož i závazný minimální cíl, jenž má být dosažen všemi členskými státy, 10 % podílu biopaliv na celkové spotřebě benzínu a nafty v dopravě Evropské unii do roku 2020. Z celkových cílů v oblasti obnovitelných zdrojů by za plné účasti členských států měly být odvozeny diferencované vnitrostátní celkové cíle s náležitým ohledem na spravedlivé a přiměřené rozdělení zohledňující rozdílné výchozí pozice a možnosti jednotlivých států, včetně stávající situace v oblasti obnovitelných energií a skladby zdrojů energie, přičemž rozhodnutí o vnitrostát-

ních cílech pro jednotlivá specifická odvětví energie z obnovitelných zdrojů (elektrická energie, vytápění a chlazení, biopaliva) je ponecháno členskými státy. Znamená to tedy, že podíly obnovitelných zdrojů energie budou nerovnoměrně rozděleny mezi jednotlivé členské státy podle jejich skutečných možností a lze také říci jejich schopnosti vyjednávání. Konečně, v oblasti jaderné energie členské státy dosáhly konsensu v tom, že Evropská rada souhlasí se zřízením jaderného fóra jakožto platformy pro širokou objektivní diskusi všech příslušných zainteresovaných stran o příležitostech a rizicích souvisejících s jadernou energií. Závěrem lze říci, že na zasedání Evropské rady se ukázalo, jak jsou názory jednotlivých členských států rozporné a hledání konsensu za účasti 27 států se stává čím dál tím obtížnější již jen při přijímání nezávazných závěrů ze zasedání Evropské rady, natož pak při přijímání závazných směrnic a nařízení...

TŘETÍ ZPRÁVA SKUPINY NA VYSOKÉ ÚROVNI PRO KONKURENCESCHOPNOST, ENERGETIKU A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Rozhodnutím Komise ze dne 23. prosince 2005 byla ustavena Skupina na vysoké úrovni pro hospodářskou soutěž, energetiku a životní prostředí. [↗](#)

Úlohou této skupiny je přezkoumávat vazby mezi politikami v oblasti průmyslu, energetiky a životního prostředí, zajistit soudržnost jednotlivých iniciativ a rovněž zlepšit udržitelnost a konkurenceschopnost a prostřednictvím vyváženého zapojení všech zúčastněných subjektů tak přispět k vytvoření stabilního a předvídatelného právního rámce, v němž jdou konkurenceschopnost, energetika a životní prostředí ruku v ruce, a to zejména díky využití poznatků výzkumu v této oblasti.

Skupina zahrnuje představitele Komise, členských států, Evropského parlamentu a všech příslušných zúčastněných subjektů, především průmyslu a občanské

společnosti, mj. zákazníků, odborů, nevládních organizací a výzkumu/akademické obce a zařadila se tak mezi poradní orgány Komise. Její první zasedání se konalo v únoru 2006.

Z hlediska České republiky je negativem této skupiny naprostá absence účasti zástupců z nových členských států, jak z hlediska státní správy, tak z hlediska soukromé sféry. V této souvislosti lze zmínit i návrh Komise potvrzený Evropskou radou založit obdobnou skupinu na vysoké úrovni pro otázky jaderné bezpečnosti. Za účelem objektivnosti této skupiny je klíčové, aby se jejími členy stali i zástupci nových členských států.

Za dobu své činnosti vydala výše uvedená skupina na vysoké úrovni tři zprávy, poslední na konci února 2007 zabývající se technologickým pokrokem a inovacemi v souvislosti se změnami klimatu a výzvami v oblasti energetiky jako reakce na akční plán o energetické účinnosti publikovaný Komisí v roce 2006.

Zprávu lze nalézt na [↗](#)

FLORENTSKÉ FÓRUM – SKUPINA PRO TRANSPARENTNOST

Evropské regulační fórum elektroenergetiky, tzv. Florentské fórum, bylo založeno pod záštitou Komise v roce 1998 za účelem diskuse o vytvoření skutečného vnitřního trhu s energiemi. Řadí se tak mezi řadu platform tohoto typu existujících v energetickém sektoru (Madridské fórum, Berlínské fórum).

Jeho účastníky jsou národní regulační úřady, členské státy, Komise, provozovatelé přenosových soustav, obchodníci, spotřebitelé, uživatelé, energetické burzy, aj. Toto fórum se schází několikrát za rok v Římě, dříve ve Florencii a mezi jeho účastníky jsou i zástupci z České republiky.

V současné době se zabývá zejména přeshraničním obchodem s elektřinou. Jeho zprávy jsou překládány Komisi, která k nim přihlíží při formování budoucí evropské energetické politiky. Na 13. zasedání tohoto fóra byla z podnětu Komise založena Skupina pro transparentnost, která má Komisi pomoci při formulaci nových pravidel o transparentnosti, avizovaných v energetickém balíčku Komise z tohoto roku. Členy této skupiny jsou zástupci DG TREN, ERGEG, ETSO, EFET, Eurelectric a dalších organizací působících v energetice. Obdobou tohoto fóra by se mělo stát i tzv. Pražské jaderné fórum, o němž je pojednáno v tomto čísle Bulletinu EU. [↗](#)

DOZOR KOMISE NAD DODRŽOVÁNÍM PRAVIDEL HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Pod vedením komisařky Neelie Kroes, komisařky odpovědné za soutěžní politiku, je posláním Generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž Evropské komise dozor nad dodržováním soutěžních pravidel Smlouvy o založení Evropských společenství za účelem zajištění toho, že hospodářská soutěž v rámci jednotného trhu nebude narušována a že trhy budou fungovat co nejefektivněji. [📄](#)

Základem soutěžní politiky Evropských společenství v oblasti kartelů a zneužívání dominantního postavení jsou články 81 a 82 Smlouvy

o založení Evropských společenství a nařízení č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy. V souladu s těmito právními předpisy je Komise zejména oprávněna vyšetřovat podniky narušující hospodářskou soutěž, a to z vlastního podnětu nebo na základě stížnosti třetího subjektu. V rámci šetření může Komise požadovat ukončení protiprávního jednání, přijímat závazky, ukládat pokuty a penále a v neposlední řadě provádět inspekce na místě v sídle dotčeného podniku. Zatím nejvyšší pokutu uložila Komise v únoru tohoto roku za kartel v oblasti výtahů společnostem Otis, KONE, Schindler a ThyssenKrupp v astronomické výši 992 milionů eur. V rámci inspekcí Komise jsou úředníci Komise především oprávněni vstupovat do všech prostorů, na pozemky a do dopravních prostředků podniků, kontrolovat účetní dokumenty a jiné obchodní záznamy a také tyto dokumenty kopírovat. Komisařka Neelie Kroes v posledním roce ukázala, že svůj dozor nad hospodářskou soutěží míní vážně mimo jiné i realizací těchto inspekcí.

V odvětví energetiky k inspekčním došlo například v Německu, ve Francii a v Maďarsku. Šetření v těchto věcech nebylo dosud ukončeno. Pro případ těchto inspekcí antimonopolních orgánů byla Sekcí Evropská agenda ve spolupráci s Právním odborem ČEZ, a.s. vypracována jako řídicí dokument Pravidla chování zaměstnanců při kontrolách antimonopolních orgánů v ČEZ, a.s. mající zajistit řádný průběh inspekcí a spolupráci s antimonopolními orgány. Dozor Komise se ale soustředí nejen na energetiku. V České republice tak došlo k inspekčním například v oblasti poštovních služeb a v zemědělství, na Slovensku v oblasti chemického průmyslu a v Rakousku či Slovinsku v oblasti karbidu vápnicku. Je tedy vidět, že působnost Komise je díky aktivně vedené politice Neelie Kroes velmi široká a účinným způsobem přispívá k vytváření jednotného evropského trhu. K doзору nad dodržováním pravidel hospodářské soutěže v oblasti kartelů přispívá od prosince 2006 i nově vydané Oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (*Leniency notice*). Oznámení komise lze nalézt na [📄](#)

ŽALOBY NA NÁHRADU ŠKODY ZPŮSOBENÉ ZNEUŽÍVÁNÍM DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ

Komise v nedávné době zveřejnila svůj plán předložit na konci tohoto roku Bílou knihu týkající se soukromoprávních žalob na náhradu škody, ať už individuálních nebo hromadných, v případě porušení článků 81 a 82 Smlouvy o založení Evropských společenství, a sice v případě kartelů nebo zneužívání dominantního postavení.

Byť bude tato bílá kniha nezávazné povahy, je dalším krokem po vydání zelené knihy o žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel Evropských společenství z prosince 2005, směřujícím k přijetí závazného právního předpisu v budoucnu. Výchozím bodem uvedených knih je přesvědčení Komise, že „usnadněním uspokojení nároku na náhradu škody způsobené porušením soutěžních pravidel se nejen zjednoduší situace těch spotřebitelů a společností, kteří utrpěli újmu v důsledku protisoutěžního jednání a chtějí po narušiteli, aby jim škodu nahradil, ale dojde také k lepšímu vynucování soutěžního práva jako celku“.

Soukromoprávní cesta vynucování soutěžního práva má dvě vzájemně propojené části. Jde jednak o přímou aplikaci článků 81 a 82 Smlouvy o založení Evropských společenství na základě žaloby k vnitrostátnímu soudu s cílem dosažení výroku o porušení soutěžních pravidel a tedy i neplatnosti dotčených smluv. Druhou větví je uspokojení poškozeného ve věci jeho nároku na náhradu škody, kterou mu narušitel svým protisoutěžním chováním způsobil. Princip přiznání náhrady škody poškozenému byl v poslední době zakotven v rozsudku Soudního dvora Evropských společenství z července 2006, Manfredi v. Lloyd Adriatico Assicurazioni SpA (C-295/04) zdůrazňujícím zásadní přípustnost vznášení soukromoprávních nároků na náhradu škody způsobené porušením soutěžního práva. Komisařka Neelie Kroes považuje zakotvení tohoto institutu do evropského práva za další krok k zajištění dodržování pravidel hospodářské soutěže.

Zda-li se jí tato koncepce podaří prosadit, bude patrné již z výsledků veřejné konzultace následující po vydání Bílé knihy, které se hodlá za Skupinu ČEZ účastnit i SEA.

MONITOROVÁNÍ RADIOAKTIVITY V ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ PODLE ČLÁNKU 35 SMLOUVY O EURATOM

K provedení článku 35 Smlouvy o Euratomu, který stanoví, že „každý členský stát zřídí zařízení nezbytná k soustavnému monitorování úrovně radioaktivity v ovzduší, vodě a půdě a ke kontrole dodržování základních standardů“ a že „Komise má právo přístupu do těchto monitorova-

cích zařízení, může prověřovat jejich provoz a účinnost“, vydala Komise v roce 2006 sdělení obsahující prováděcí pravidla pro realizaci prověrek Komise, nazvané „Prověrka zařízení pro monitorování radioaktivity v životním prostředí podle článku 35 Smlouvy o Euratomu – Praktická ustanovení k průběhu inspekci v členských státech“.

Prověrky Komise se týkají každého zařízení k monitorování radioaktivity v životním prostředí v určité lokalitě, jakož i výпустů do ovzduší a vodotečí, která jsou v provozu v zařízeních nebo která jsou spojených s činnostmi, v jejichž rámci se potenciálně vypouštějí radioaktivní látky do životního prostředí. Jedná se například o zařízení jaderného palivového cyklu (např. doly, výroba paliva, elektrárny, výzkumné reaktory, sklady a úložiště radioaktivního odpadu). Prvotním cílem prověrek Komise je přesvědčit se o i) fungování a účinnosti zařízení pro monitorování radioaktivity životního prostředí a radioaktivity výпустů a ii) přiměřenosti programu monitorování životního prostředí. Účinnost a přiměřenost se posuzuje

ve vztahu k celkovému přístupu vypracovanému na vnitrostátní úrovni za účelem zajištění ochrany obyvatelstva v souladu se základními bezpečnostními standardy. Tento přístup se bere v úvahu, sám o sobě však předmětem prověrky není. Prověrky obvykle probíhají v souladu s ročním programem sestaveným Komisí. Inspekce trvá v zásadě pět dní podle pracovního programu sestaveného v úzké spolupráci s příslušným orgánem členského státu. Inspekce se ohlašují pokud možno alespoň dva měsíce předem, aby příslušný orgán mohl přijmout nezbytná opatření. Komise vypracovává celkovou zprávu o programu prověrek určenou Evropskému parlamentu a Radě.

ČESKÁ REPUBLIKA BOJUJE, ABY SE JADERNÉ FÓRUM PRAVIDELNĚ SCHÁZELO V PRAZE

Na úrovni Evropské unie existuje řada diskusních fór specializujících se na jednotlivé oblasti energetiky. Na konci roku 2006 se tak v České republice objevila myšlenka založit s přímou podporou Evropské komise širokou diskusní platformu pro oblast jaderné energetiky, která je jednou ze strategicky klíčových oblastí výroby elektřiny.

Na vládní úrovni tak byl vypracován projekt, který byl představen ministrem průmyslu a obchodu p. Martinem Římanem komisaři Evropské komise pro energetiku p. Andrisi Piebalgsovi. Na úrovni předsedů vlád byl projekt na zřízení tzv. Pražského jaderného fóra představen předsedou vlády České republiky při zasedání Evropské rady ve dnech 8. a 9. března tohoto roku. Bylo dosaženo toho, že jedním z bodů Akčního plánu Energetické politiky pro Evropu (2007–2009), na kterém se shodla Evropská rada (za výrazného přispění České republiky) je, že by se měla uskutečnit široká diskuse všech zainteresovaných stran o příležitostech a rizicích souvisejících s jadernou energií. Je třeba zdůraznit, že Pražské fórum nemá být platformou směřující k bezvýhradné podpoře šíření jaderné energetiky, ale místem pro otevřenou a objektivní diskusi odborníků, politiků, vědců, zástupců

průmyslu a nevládních organizací na téma, jak může jaderná energetika přispět k dosažení cílů Evropské strategie pro udržitelnost, konkurenceschopnost a bezpečnost energetických zásob. Zároveň je nutné specifikovat problémové oblasti, které brání širšímu využívání jaderné energetiky v rámci Evropské unie, jako je například ukládání radioaktivních odpadů, vyhořelé jaderné palivo, ekonomie provozu, pokroky v jaderné bezpečnosti, ochrana obyvatelstva před ionizujícím zářením, informování veřejnosti atd. První zasedání Pražského jaderného fóra by se mělo konat na podzim tohoto roku za organizačního přispění ČEZ, a. s. Výsledkem diskusí mají být konkrétní doporučení a závěry pro Evropskou komisi, resp. Evropskou unii, týkající se dalšího postupu v oblasti jaderné energetiky. V odborných kruzích se již ukázalo, že téma jaderné energetiky

má zvláštní význam nejen pro Českou republiku. Podporu zřízení jaderného fóra již vyjádřily i další členské státy Evropské unie jako například Francie. Na závěr je nutno zmínit, že zájem o pořádání jaderného fóra mají z důvodu jeho strategického významu logicky

i jiné členské státy např. sousední Slovensko, které již podalo oficiální žádost o uspořádání tohoto fóra v Bratislavě. V českém prostředí by tak mělo být věnováno maximální úsilí tomu, aby záštitu nad jaderným fórem společně s Evropskou komisí převzala Praha.

ENERGETICKÝ BUSINESS JE VŮČI ŠANCÍM NA GLOBÁLNÍ SNÍŽENÍ EMISÍ REZERVOVANÝ

Představitelé některých velkých energetických společností upozorňují, že hlavní překážku v boji o snížení emisí bude představovat přesvědčování největších světových znečišťovatelů, aby se k evropskému úsilí připojili a vlastní iniciativy Evropské unie tak nevyšly naprázdno.

Tyto hlasy zazněly na bruselské konferenci European Business Summit, která se konala 16. března tohoto roku. Informační server EurActiv cituje generálního ředitele EnBW, profesora Utze Claassena, který považuje klimatické změny za velké ohrožení lidstva, upozorňuje

však, že boj proti nim nekončí na hranicích členských států a ani hranicích Evropské unie.

Profesor Claassen zdůrazňuje potenciál zejména solární energie, která je doposud využívána zcela minimálně, a zároveň vyzdvihuje „neoddiskutovatelný“ příspěvek jaderné energie jak pro záchranu klimatu, tak pro zajištění bezpečnosti dodávek energie.

Lars Josefsson, generální ředitel Vattenfallu, připomíná, že svět má k dispozici patřičné technologie i kapitál, avšak dosud chybí konzistentní politika. Velvyslanec USA při EU Boyden Gray na summitu připustil, že USA jsou největším světovým emitentem skleníkových plynů, nicméně upozornil jednak na fakt, že budou v blízké době dostiženy Čínou a také na okolnost, že Evropa při nízkém růstu emisí zaznamenává zároveň v posledních letech nízký ekonomický růst, zatímco Spojeným státům se podařilo vazbu mezi růstem HDP a emisí odblokovat. ➤

IAEA HLÁSÍ POKROK V JEDNÁNÍCH SE SEVERNÍ KOREOU

Mohamed ElBaradei, generální ředitel Mezinárodní agentury pro atomovou energii (IAEA), navštívil ve dnech 13. a 14. března Korejskou lidově demokratickou republiku, kde podle zdrojů z IAEA sehrál úlohu „otvírače dveří“. Podle agentury přinesla návštěva pozitivní výsledky ve snaze obnovit dialog se Severní Koreou, fakticky blokováný od prosince 2002, kdy zemi opustili inspektori IAEA.

Dr. ElBaradei vyzval v sérii jednání Koreu k návratu k členství v agentuře a podle jeho vlastního vyjádření vysocí představitelé země sdělili, že tento krok zvažují. Zdůraznil ovšem, že pokroku „nelze dosáhnout přes noc“. Rozhovory se týkaly rovněž původní monitorovací a ověřovací úlohy agentury v procesu uzavírání severokorejských jaderných zařízení. Podle dr. ElBaradeie si je korejská strana vědoma závazků vůči tzv. Šestistranné dohodě a připouští, že v zemi budou moci inspektori

znovu působit v závislosti na plnění závazků ostatních stran dohody, tj. Číny, Ruska, Korejské republiky, Japonska a USA vůči Koreji.

Těmito závazky míní zejména dohodu ze 13. února letošního roku, kdy se zástupci stran zavázali k řadě kroků – Severní Korea např. k uzavření a zaplombování jaderného zařízení Yongbon a umožnění inspekcí těchto kroků ze strany IAEA a Spojené státy pak k obnovení bilaterálních jednání včetně jednání o sankcích, které vyplývají ze zařazení Severní Koreje mezi nepřátelské státy podporující terorismus. Během únorových jednání též strany schválily vznik pěti pracovních skupin, které se mají jednotlivými otázkami zabývat:

- 1** Denuklearizace Korejského poloostrova
- 2** Normalizace vztahů mezi KLDŘ a USA
- 3** Normalizace vztahů mezi KLDŘ a Japonskem
- 4** Spolupráce v oblasti hospodářství a energetiky
- 5** Mírové a bezpečnostní mechanismy v severovýchodní Asii. ➤

MINISTERSTVO ENERGETIKY USA POŽADUJE VÍCE PROSTŘEDKŮ NA ENERGETICKÁ OPATŘENÍ

Ministerstvo energetiky Spojených států (US Department of Energy) předložilo návrh na navýšení prostředků určených v roce 2007 na realizaci cílů energetické politiky USA, a to zejména s poukazem na cíle ohlášené prezidentem Bushem v jeho lednové Zprávě o stavu unie – celkově by tak mělo v roce 2007 utratit více než 23 mld. USD. [↗](#)

Nové cíle americké energetické politiky zdůrazňují zejména snahu o zvýšení nabídky čistších energetických zdrojů na trhu a snížení závislosti na dovozech. Prezidentem Bushem avizované iniciativy zahrnují jednak tzv. Americkou iniciativu konkurenceschopnosti (ACI) a Pokročilou energetickou iniciativu (AEI).

Na základě ACI by se měly zvýšit federální výdaje na výzkum včetně výdajů vzdělávání v technických disciplínách na amerických

školách. Cílem AEI je přispět ke snížení závislosti na fosilních palivech; tento plán by měl zejména napomoci plnění Bushovy iniciativy týkající se snížení spotřeby benzínu o 20 % v průběhu příštích deseti let (tzv. „Twenty in Ten Initiative“).

Tento ambiciózní plán je předmětem mimořádné pozornosti mj. protože vyžaduje souhlas Kongresu se zavedením palivového standardu umožňujícího zajistit spotřebu 35 mld. galonů obnovitelných a alternativních paliv v roce 2017.

K doзору nad dodržováním pravidel hospodářské soutěže v oblasti kartelů přispívá od prosince 2006 i nově vydané Oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (*Leniency notice*).

Oznámení komise lze nalézt na [↗](#)

7. BŘEZEN Od 7. března má kterýkoli zájemce možnost zaslat svoje názory či připomínky k evropské strategii pro energetické technologie (tzv. SET-Plan), a sice formou vyplnění online dotazníku, dostupného na [↗](#). Termín pro odeslání dotazníku je 13. květen 2007. Vlastní SET-Plan je k dispozici např. na [↗](#)

13. DUBEN Do tohoto data mohou zájemci podat přihlášku do výběrového řízení na obsazení dvou typů pozic v rámci Generálního ředitelství Evropské komise pro energetiku a dopravu (DG TREN). Jedná se o post administrátora v oblasti energetiky, dopravy a jaderné energetiky a post asistenta pro inspekce v oblasti jaderných zařízení. Bližší informace viz [↗](#)

19. DUBEN Německé Spolkové ministerstvo pro ekonomickou spolupráci a rozvoj ve spolupráci se Spolkovým ministerstvem pro životní prostředí, ochranu přírody a jadernou bezpečnost a Evropskou komisí organizují v rámci německého předsednictví Evropské unie ministerskou konferenci s názvem „Obnovitelná energie a energetická

účinnost – inovativní politiky a finanční nástroje pro jižní a východní sousedy EU“. Podrobnosti viz [↗](#)

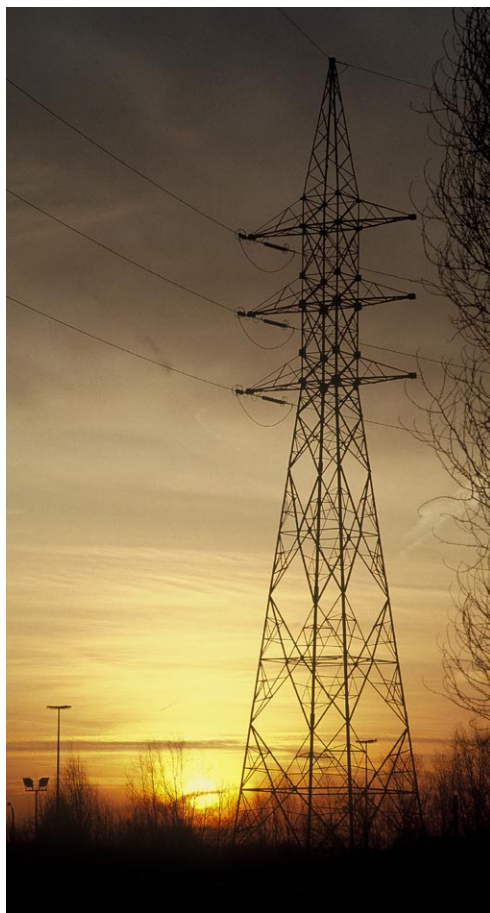
20.–21. DUBEN V těchto se bude v Berlíně konat konference Evropské unie a států G8 na téma zvyšování energetické účinnosti. Konkrétní agenda prozatím nebyla zveřejněna.

23.–27. DUBEN V těchto dnech se bude pod záštitou Mezinárodní agentury pro atomovou energii ve francouzském Aix-en-Provence konat mezinárodní konference o úloze technologických a vědeckých institucí v oblasti zvýšení bezpečnosti jaderné energetiky. Informace o konferenci včetně formulářů pro účast viz [↗](#)

3.–4. KVĚTEN Pražský hotel Marriott bude hostit mezinárodní konferenci s názvem „Evropská jaderná energie – příležitosti pro růst a investice; akci organizuje za podpory společnosti Westinghouse přední světová agentura působící v oblasti energetických informací a konzultací Platts. Konference se zúčastní zástupci Evropské komise, ČEZ chystá příspěvek o záměrech skupiny v oblasti jaderné energetiky. Více viz [↗](#)

ENERGETICKÉ SDRUŽENÍ EURELECTRIC

Do probíhající diskuse o celoevropském trhu s energiemi přináší užitečné náměty a poznatky také EURELECTRIC – energetické sdružení v rámci Evropské unie, které reprezentuje odvětví elektroenergetiky na veřejnosti, zejména vůči institucím Evropské unie a jiným mezinárodním organizacím, a hájí zájmy svých členů na politické úrovni a informuje nejen odbornou veřejnost o energetických konceptech.

Toto odvětvové sdružení vzniklo v roce 1999 sloučením dvou příbuzných sdružení v elektroenergetice UNIPED (Mezinárodní unie výrobců a distributorů elektrické energie, vzniklé v roce 1925) a EURELECTRIC (Evropské sdružení elektroenergetických podniků, vzniklé v roce 1900).

Sdružení EURELECTRIC zpracovává a vydává stanoviska, politické postoje a zprávy, které jsou formulovány na základě činnosti expertů z elektroenergetického průmyslu v pracovních skupinách. Tímto je zaručena vysoká kvalita vydávaných odborných posudků a neustálá aktualizace přísunu informací. Tyto zprávy jsou následně předávány institucím Evropské unie, pro které jsou významným informačním zdrojem.

Je nutno podotknout, že Eurelectric je v otázkách elektroenergetiky brán jako partner Evropské komise

a tak stanovení přesné pozice vůči návrhům Evropské komise je velmi podstatné. Řádným členem sdružení EURELECTRIC je i Český svaz zaměstnavatelů v energetice a jeho prostřednictvím i ČEZ, a. s. Generální ředitel ČEZ p. Martin Roman a ředitel divize Obchod p. Alan Svoboda zastupují Českou republiku v radě ředitelů Eurelectric. Zástupci ČEZ se aktivně zapojují do činnosti Eurelectric ve všech výborech a relevantních pracovních skupinách.

Hlavními cíli zástupců ČEZ v Eurelectric jsou zejména prosazování dalšího otevírání trhu s elektřinou a integrace jednotlivých členských států Evropské unie do jednoho celoevropského trhu a dále také podpora pozice jaderné energetiky v portfoliu výrobních zdrojů Evropské unie.

EDF PLÁNUJE ROZŠÍŘIT SVOJE GLOBÁLNÍ AKTIVITY V OBLASTI JADERNÉ ENERGIE

Podle komentátora serveru Energy Business Review Online mají plány francouzské společnosti EdF na „internacionalizaci“ svých jaderných aktivit ve světě slušnou šanci na úspěch.

EdF svoje plány na rozvoj jaderné energetiky ve čtyřech klíčových oblastech – Číně, Jižní Africe, Velké Británii a USA – uvedla na svět v rámci svého posledního výročního finančního briefingu.

Autor komentáře upozorňuje na důležité pozadí těchto snah EdF, kterým je zejména úsilí kompenzovat budoucí potenciální ztráty způsobené úplným otevřením francouzského trhu s elektrickou energií, k němuž dochází k červenci letošního roku. Zvláštní důraz pak společnost klade na rozvoj jaderné energetiky v Číně, a to vzhledem k masivně rostoucí celkové spotřebě elektřiny v zemi. EdF spoléhá mimo jiné na fakt, že jaderná energetika hraje v čínském energetickém mixu doposud velmi malou roli.

EVROPSKÝ PARLAMENT HODLÁ VYTVOŘIT VÝBOR PRO ZMĚNY KLIMATU

Předseda Evropského parlamentu a šéfové jednotlivých politických frakcí se 15. března dohodli na vytvoření Výboru pro změny klimatu, čímž de facto následovali podobnou iniciativu Kongresu USA. Shoda nebyla jednomyslná – návrh podpořili představitelé středopravých stran (EEP-ED), socialisté (PES) a několik dalších skupin včetně komunistů, proti byli např. liberálové (ALDE), ale také Zelení a tzv. euroskeptici (IND-DEM). Návrh musí být schválen plénem EP.

Mělo by se ovšem jednat o výbor s přechodným mandátem (podle návrhu prozatím na 12 měsíců) a tudíž i bez legislativních pravomocí.

REVOLUČNÍ TECHNOLOGIE VYUŽITÍ CO₂ JAKO ZDROJE ENERGIE NA OBZORU?

Vědci z postupimského institutu Maxe Plancka se snaží zkonstruovat nový typ katalyzátoru, který by dokázal štěpit CO₂ nacházející se v ovzduší a tím poskytovat nový zdroj energie na bázi atmosférického uhlíku. Jedná se vlastně o podobný proces, jaký již po miliardu let využívají rostliny ke získávání energie z CO₂. Podle představitele týmu Fredericka Goettmanna je štěpení silné chemické vazby mezi atomy v molekule CO₂ jednou z největších výzev chemie naší éry.

Tým již vyzkoušel originální postup – využívající analogie s přírodním štěpením v rostlinách – na bázi dusíkového katalyzátoru a zahřívání směsi CO₂ s benzenem na teplotu 150 °C při tlaku o trojnásobné výši oproti atmosférickému. Podařilo se jim tak získat klíčovou reaktivní složku anglicky nazývanou „carbamate“ – přechod pevných vazeb CO₂ ve směs obsahující tuto složku je klíčovým prvkem pro získání vlastního uhlíku jako základu pro možný nový zdroj energie.

VÝKONNÝ ŘEDITEL IEA KOMENTOVAL AMBICIÓZNÍ CÍLE ENERGETICKÉ POLITIKY EU

Na konferenci věnované otázkám energetické politiky v Paříži dne 20. března přivítal Claude Mandill, výkonný ředitel Mezinárodní energetické agentury (IEA) zaměření nové energetické politiky Evropské unie na opatření šetrnější k životnímu prostředí a snižování energetické závislosti našeho kontinentu.

Upozornil však zároveň na skutečnost, že si klade „příliš mnoho cílů“ od snižování emisí a zvyšování účinnosti energií až po vyšší využití obnovitelných zdrojů a biopaliv a varoval, aby ambiciózní záměry Evropské unie ve všech těchto oblastech v důsledku neohrozily dosavadní úspěchy dosažené zejména díky uplatnění mechanismu obchodování s emisemi.